

Second European Quality of Life Survey, OFFICIAL PUBLICATIONS OF EC, LUXEMBOURG¹

Recent s-a început publicarea rezultatelor valului doi al anchetei „Calitatea vieții în Europa”. Este vorba de ancheta ce s-a desfășurat în perioada septembrie 2007–februarie 2008, în cele 27 țări membre UE, trei țări candidate (Croatia, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Turcia) și Norvegia, în total 31 de țări.

Primul val al anchetei s-a desfășurat în anul 2003, iar rezultatele au fost diseminate în perioada 2004–2006, printr-o serie de lucrări. Așa cum se poate constata, și de această dată se intenționează o publicare în serie a rezultatelor, mai întâi un volum cu datele generale: *Second European Quality of Life Survey. Overview* (autori R. Anderson et al., 2009), iar recent *Living Conditions, Social Exclusion and Mental Well-Being* (autori R. Layte et al., 2010).

În primul volum dintre cele enumerate, se regăsesc câteva domenii mari ale calității vieții, respectiv: venitul, standardul de viață și deprivare; bunăstarea subiectivă; echilibru muncă-viață, viața de familie; locuirea și mediul; sănătatea și îngrijirea sănătății, calitatea societății.

Importanța acestei anchete sociologice este prezentată și în *Cuvântul înainte*, semnat de directorul Fundației care gestionează proiectul de cercetare, dl. Jorma Karpinen, și se arată că ea reprezintă o „sursă majoră de informații” atât pentru decidenții de politici publice, cât și pentru grupuri sociale și economice preocupate de provocările UE, ca urmare a celor două runde recente de admitere de noi state, cu atât mai mult cu cât posibilitatea cetățenilor de a obține un echilibru între viața de familie și implicările personale, pe de-o parte, și timpul de muncă, pe de altă parte, a devenit o temă centrală în dezbaterile de politici sociale.

Datele de anchetă evidențiază diferențieri semnificative în privința condițiilor de viață și ale experiențelor de zi cu zi. Diferențierile dintre locuitori sunt mai mari în cele 12 țări membre intrate după 2004. Cât privește datele pentru România, este de reținut faptul că, în domeniul PIB/locuitor, la Paritatea de Cumpărare Standard (PPS), ea se situează la nivelul a 39% din media UE, a patra de la sfârșitul listei celor 31 de țări, între Bulgaria și Croația, dar și alte țări nou-intrate în UE au valori relativ apropiate de a României (Polonia, Letonia, Lituania). Din păcate, și într-un domeniu care ține de politica țărilor, anume, **inegalitatea de venit**, România este la coada clasamentului, cu inegalități dintre cele mai mari (împreună cu Estonia, Ungarie, Polonia, Spania, Portugalia și Lituania).

Cât privește satisfacția față de viață, măsurată pe o scală de la 1 la 10, media pentru România este de 6,5, aceeași care se înregistrează ca medie pentru toate 12 țări nou-intrate, în timp ce media UE este de 7. Valorile cele mai mari se înregistrează în Danemarca (8,5), iar cele mai mici în Bulgaria (5).

În ceea ce privește volumul consacrat condițiilor de viață, excluziunii sociale și bunăstării mintale este de semnalat, în primul rând, că și în acest raport avem de-a face cu preferința pentru conceptul de „excluziune socială” ca având o sferă mai mare de cuprindere decât cel de „sărăcie”. Într-adevăr, dincolo de analiza veniturilor și a condițiilor de viață, prin studierea excluziunii sociale se au în vedere și elemente care țin de accesul pe piața muncii, participarea socială și, pe un plan mai general, calitatea vieții.

Pe ansamblul țărilor UE s-a înregistrat o diminuare a valorilor înregistrate pentru incluziunea socială, cele mai incluzive (oamenii nu se percep a fi excluși) sunt Norvegia (88%), Danemarca (82%), iar cele mai excluzive sunt Bulgaria (38%), Franța (48%), Polonia și Croația (51%). România, cu 56% respondenți care nu se consideră excluși social ocupă poziția 21 din 31 țări studiate, la nivelul mediei pentru țările nou-intrate.

¹ *Second European Quality of Life Survey. Overview* (autori R. Anderson et al., 2009); *Living Conditions, Social Exclusion and Mental Well-Being* (autori R. Layte et al., 2010), European Foundation for the improvement of Living and working conditions. Official Publications of EC, Luxembourg.

La rândul său, bunăstarea mintală s-a măsurat prin cinci indicatori, referitor la cum se simte persoana investigată și s-a construit un index pe spațiul 0–100; valorile indexului oscilează între 46 (Turcia) și 69 (Norvegia). De această dată, România ocupă o poziție slabă între țările studiate, și anume imediat înaintea Turciei și la același nivel (53) împreună cu Malta și Macedonia.

Vom conchide cu afirmația că noul val de cercetare a calității vieții în țările UE și cele în curs de aderare, confirmă, în mare parte, rezultatele din anul 2003, în ceea ce privește diferențele între țările vechi ale UE și cele nou-admise. Totuși, cercetarea din 2007–2008 aduce și elemente inedite. Dacă ne referim la România, și de această dată indicatorii obiectivi au valori mai mici decât indicatorii subiectivi. Printre aspectele inedite menționez, pentru România, o scădere importantă a proporției care desemnează tensiuni puternice între săraci și bogați (scăderea de la 54%, în 2003 la 34%, în 2007), în Ungaria s-a produs o mișcare inversă, ajungându-se în 2007 la valoarea de 70%, de departe cea mai mare din UE, în timp ce, în Danemarca, această valoare a rămas neschimbată (4%).

Este de așteptat ca și publicațiile ulterioare să aducă noi aspecte interesante.

Ioan Mărginean